

862

BIBLIOTECA

PENTRU TOȚI

MAURICE MAETERLINCK

SORA BEATRICE

— Miracol în 3 acte —

TRADUS DE

ION MINULESCU

LITERE
STIINȚĂ ARTĂ

Editura Librăriei LEON ALCALAY

BUCUREȘTI, CALEA VICTORIEI, No 57

BIBLIOTECA PENTRU TOȚI

DAMA CU CAMELII

— de Alexandru Dumas-fiul —

Acest admirabil roman a apărut într'o nouă ediție ilustrată, în colecțiunea „Bibliotecii pentru toți“. Intâia ediție a acestui roman a fost epuizată într'un timp scurt de tot, dovedind un succes de librărie fără pereche la noi. Aceasta e cea mai bună dovadă că aparițiunea **Damei cu Camelii** a fost așteptată de toți și că romanul e pe gustul publicului. Și nici nu putea fi altfel cu opera cea mai de seamă a lui Dumas-fiul, care tot de odată e cea mai frumoasă povestire de tinereță și dragoste.

Pentru a răspunde dorinței celor mai mulți și pentru a da o atenție deosebită unei lucrări ca **Dama cu Camelii**, librăria Alcalay a scos noua ediție în condițiuni excelente de tipar. Numeroasele ilustrații, reproducând scenele principale din roman, sunt foarte atractive. E o inovație pe care o introduce „Biblioteca pentru toți“ publicând și volume ilustrate și această hotărâre e îmbucurătoare din toate punctele de vedere.

Volumul de 320 pagini, 90 bani. Se poate cere la toate librăriile din țară și la librăria editoare **Leon Alcalay, București.**

Catalogul—ce cuprinde peste **850** numere—e orânduit alfabetic și se poate cere la direcția bibliotecii.

BIBLIOTECA PENTRU TOȚI

MAURICE MAETERLINCK

SORA BEATRICE

— Miracol în 3 acte —

TRADUS DE

ION MINULESCU

552.344

BUCUREȘTI

EDITURA LIBRARIEI LEON ALCALAY

No. 37, Calea Victoriei, No. 37

D

„Sora Beatrice“ s'a reprezentat în românește pentru prima oară, în anul 1912, pe scena Teatrului Național din Craiova, sub direcția D-lui Em. Gârleanu.

PERSONAJELE

Fecioara	}	<i>D-na Fany Rebreanu</i>
Sora Beatrice		
Starița		„ <i>Mia Theodorescu</i>
Sora Eglantina		„ <i>Lucia Braborescu</i>
Sora Clementa		„ <i>Stela Poenaru</i>
Sora Felicia		„ <i>Elena Nebunelli</i>
Sora Albina		<i>D-ra Ec. Dumitrescu</i>
Sora Regina		„ <i>Al. Martinovici</i>
Preotul paraclisului		<i>D-nu Roland Bulfinski</i>
Prințul Bellidor		„ <i>Teodor Călin</i>
Mica Alletta		* * *

Cerșetori, pelerini, infirmi, cor de copii etc.
Scena se petrece în secolul XIV,
într'o monastire de maici
din împrejurimile
Louvain-ului

PERSONNEL

1. Mr. J. H. ...	2. Mr. J. H. ...
3. Mr. J. H. ...	4. Mr. J. H. ...
5. Mr. J. H. ...	6. Mr. J. H. ...
7. Mr. J. H. ...	8. Mr. J. H. ...
9. Mr. J. H. ...	10. Mr. J. H. ...
11. Mr. J. H. ...	12. Mr. J. H. ...
13. Mr. J. H. ...	14. Mr. J. H. ...
15. Mr. J. H. ...	16. Mr. J. H. ...
17. Mr. J. H. ...	18. Mr. J. H. ...
19. Mr. J. H. ...	20. Mr. J. H. ...
21. Mr. J. H. ...	22. Mr. J. H. ...
23. Mr. J. H. ...	24. Mr. J. H. ...
25. Mr. J. H. ...	26. Mr. J. H. ...
27. Mr. J. H. ...	28. Mr. J. H. ...
29. Mr. J. H. ...	30. Mr. J. H. ...
31. Mr. J. H. ...	32. Mr. J. H. ...
33. Mr. J. H. ...	34. Mr. J. H. ...
35. Mr. J. H. ...	36. Mr. J. H. ...
37. Mr. J. H. ...	38. Mr. J. H. ...
39. Mr. J. H. ...	40. Mr. J. H. ...
41. Mr. J. H. ...	42. Mr. J. H. ...
43. Mr. J. H. ...	44. Mr. J. H. ...
45. Mr. J. H. ...	46. Mr. J. H. ...
47. Mr. J. H. ...	48. Mr. J. H. ...
49. Mr. J. H. ...	50. Mr. J. H. ...
51. Mr. J. H. ...	52. Mr. J. H. ...
53. Mr. J. H. ...	54. Mr. J. H. ...
55. Mr. J. H. ...	56. Mr. J. H. ...
57. Mr. J. H. ...	58. Mr. J. H. ...
59. Mr. J. H. ...	60. Mr. J. H. ...
61. Mr. J. H. ...	62. Mr. J. H. ...
63. Mr. J. H. ...	64. Mr. J. H. ...
65. Mr. J. H. ...	66. Mr. J. H. ...
67. Mr. J. H. ...	68. Mr. J. H. ...
69. Mr. J. H. ...	70. Mr. J. H. ...
71. Mr. J. H. ...	72. Mr. J. H. ...
73. Mr. J. H. ...	74. Mr. J. H. ...
75. Mr. J. H. ...	76. Mr. J. H. ...
77. Mr. J. H. ...	78. Mr. J. H. ...
79. Mr. J. H. ...	80. Mr. J. H. ...
81. Mr. J. H. ...	82. Mr. J. H. ...
83. Mr. J. H. ...	84. Mr. J. H. ...
85. Mr. J. H. ...	86. Mr. J. H. ...
87. Mr. J. H. ...	88. Mr. J. H. ...
89. Mr. J. H. ...	90. Mr. J. H. ...
91. Mr. J. H. ...	92. Mr. J. H. ...
93. Mr. J. H. ...	94. Mr. J. H. ...
95. Mr. J. H. ...	96. Mr. J. H. ...
97. Mr. J. H. ...	98. Mr. J. H. ...
99. Mr. J. H. ...	100. Mr. J. H. ...

... of ... in ...
... of ... in ...
... of ... in ...
... of ... in ...
... of ... in ...

ACTUL I

Un vast coridor boltit. La mijloc, poarta cea mare a monașirei, închisă. La dreapta, poarta paracliselui, la care ajungi cu ajutorul câtor-va trepte. În unghiul format de această poartă și zidul coridorului, în fundul unei scobituri în formă de cuib, se înalță, pe un pedestal cu trepte practicabile, Statuia Fecioarei, de mărime naturală. Ea este îmbrăcată, după obiceiul spaniol, în somptuoase vestminte de catifea și brocard, care îi dau aparența unei principese cerești. O largă centură bătută în pietre scumpe, îi strânge talia, iar o diademă de aur în care strălucesc alte pietre de preț îi încoronează părul bogat ce se coboară până pe umerii imaginii. La

stânga porței principale se zărește interiorul chiliei Sorei Beatrice. Chilia este albă, spoită cu var și nu conține de cât un pat, o masă și un scaun. E noapte. O candelă arde în fața statuei, la picioarele căreia se află prosternată Sora Beatrice.

Beatrice

O, maică prea curată, fie-ți milă de mine... Mă paște păcatul, și teamă mică voi păcătui... El o să vină la noapte și o să mă găsească singură... Și nu știu ce trebuie să-i spun..., Și nu știu ce trebuie să fac... De câte ori mă privește, mâinile îi tremură, și totuși, eu nu-i pot ghici dorința lui... Când am intrat în acest sfânt locaș — se împlinesc patru ani la sfârșitul lui Iulie — nu eram de cât o biată copilă care nu știa nimic. Dar acum?... Ce știu oare mai mult de cât atunci? Nu știu nimic și nu îndrăznesc să întreb nici pe stariță și nu îndrăznesc să împărtășesc nimănui suferința sau fericirea care-mi turbură sufletul... Se spune că ți-ar fi ertat să iubești un om când te căsătorești cu el... Și el mi-a pro-

mis că la plecarea mea din monastire, un pustnic făcător de minuni, pe care el îl cunoaște, ne va uni pentru totdeauna. E drept că ni se vorbește adesea de răutatea, de șiretenia și de cursele pe care ni le întind bărbații... Dar el, și tu îl cunoști prea sfânto... el nu este ca cei l'alți bărbați... Intr'o vreme, și-i mult de-atunci, pe când eram copilă, el venea să ne jucăm împreună în grădina tatălui meu. De-atunci însă a trecut vreme multă, și eu aproape îl uitasem cu totul. Totuși, când eram tristă, sau când simțeam nevoia să mă rog, în rugăciunile mele fără să vreau amestecam adesea și numele lui. El este cu minte și înțelept și ochii lui sunt mai blânzi de cât ai unui copil care ar îngenuchia la picioarele tale prea sfânto. Și tu trebuie să-l fi văzut, când eri noapte, a îngenuchiat în fața mea !.. Cum semăna cu fiul tău Isus !.. Când vorbește cu mine—cu mine care nu-l pot înțelege și nu-i pot da nimic—surisul lui devine grav ca și cum ar vorbi cu Dumnezeu... Iartă-mă dacă îți spun totul, dar mă simt atât de nenorocită, că de trei zile nici nu mai pot plânge măcar... Eri noapte mi-a jurat, că dacă-l voi respinge, se va omori. Și dacă

nu mă înșel, atâția tineri iluștrii și frumoși ca și el, și'au pus capăt zilelor, din cauza dragostei... Odată mi-a vorbit de Paul și de Francisca. Nu stiu dacă este adevărat, dar lumea e plină de sbuciumări sufletești, și nouă nu ni se spune nimic de ele... O, maică prea curată... luminează-mă căci nu știu ce trebuie să fac, și cine știe dacă brațele pe care în noaptea asta le întind tremurând spre sfânta ta imagine, nu vor fi prefăcute mâine, în două torțe coprinse de flăcările înspăimântătoare ale Iadului... (*Afară se aude șgomotul unor pași care se apropie.*) Ascultă... Ai auzit?... Se aude un tropot de cai... Caii s'au oprit... Și el se apropie de poartă... Și el a pus mâna pe clanță. (*Se aude bătând în poartă*). O!.. Maică prea curată, ce trebuie să fac?... Dacă tu nu-mi dai voie, eu nu mă duc să-i deschid., (*Bătaia se repetă. Beatrice tresare din nou, privește statua Fecioarei, apoi privirea ei întrebătoare se îndreaptă spre poartă. O secundă de nehotărîre încă și se scoală pentru a deschide*). Bellidor?

Bellidor (*de afară*)

Beatrice, sunt eu.... Deschide repede.

Beatrice

Da, da... Acum.... (*Beatrice deschide poarta cea mare.. Pe pragul ei apare Prințul Bellidor, îmbrăcat într'un costum sombru, de pe umerii căruia se lasă o largă manta albastră. Alături de el, un paj cu brațele încărcate de stofe scumpe și de bijuterii scânteietoare. In apropierea porții, sub un copac, un bătrân ține de frâu doi cai bogat împodobiți. In fund, azurul sombru al unui cer înstelat, sub care se întinde câmpia argintată de lumina lunii).*

Beatrice (*inaintând*)

Ești singur?... Cine este acolo sub copac?...

Bellidor

Apropie-te... Apropie-te și nu-ți fie teamă de nimic. (*Bellidor ingenunche pe pragul porții și sărută poala rochiei albe a Beatricei*). O, Beatrice!... Ce frumoasă ești tu, când pășești majestoasă prin fața stelelor care te așteaptă tremurând pe pragul locuinței lor eterne!.. Dar ele știu

că în fine, o mare fericire s'a născut și asemenea nisipului de aur ce se presară în tăcere sub pașii unei regine, stelele se răspândesc și ele de-alungul drumurilor albastre pe care vom porni și noi!... Dar ce faci tu?.. Cum, pașii tăi tremură?.. Îți întorci capul înapoi?... O, nu, nu!... Brațele mele vor face ghirlandă în jurul grumajilor tăi și brațele mele se vor împleti astfel pentru totdeauna — cerul mi-e martor — tu nu vei mai trăi departe de mine, și cu cât dragostea te va încătușa mai mult, cu a-mai mult vei fi liberă!... Haide, haide și nu mai căuta cu ochii candela palidă în umbra căreia dragostea ta doarme de atâta timp... Ea a zărit lumina pe care până azi n'o mai văzuse încă și fiecare rază ce scapără, îi luminează triumful, ne unește inimile noastre tinere și ne statornicește de o potrivă destinele!... Beatrice, Beatrice!... Te văd, te apropii, te ating, te strâng, te sărut pentru prima oară!... *(La sfârșitul frazei pronunțată crescendo, Belidor face o mișcare bruscă, apucă pe Beatrice de talie și o sărută pe gură.)*

Beatrice

(dându-se înapoi, încercând să se apere și nereușind)

Nu... Nu mă săruta... Adu-ți aminte ce mi-ai promis...

Bellidor *(repetînd săruturile)*

A, nu... Căci aceste nu erau promisiuni de dragoste... Dragostea nu poate împiedica adorarea și nu mai poate promite nimic după ce a dat totul!... Ea oferă fiecărei clipe tot cea ce se poate câștiga, și după ce a jurat că va înăbuși o sărutare sau că o va face să aștepte, dragostea oferă în schimb alte o sută de mii de sărutări pentru a spăla injuria pe care o făcuse buzelor.... *(gesturile lui devin tot mai violente. Bellidor încearcă să târască pe Beatrice spre poartă.)* Haide, haide!... Noaptea e pe sfârșite... Colo departe, zărilor încep să se albească și caii mei tot mai nerăbdători frământă pământul cu copitele... Încă un pas de făcut, încă o treaptă de coborât și nesfârșitul zărilor ne va adăposti inimele pentru totdeauna!... *(In momentul acesta, ca și cum ar fi fost leșinată, Beatrice se*

lasă în voia brațelor lui Bellidor.) Cum, tu nu-mi răspunzi nimic?... Abia îți mai simt răsufierea și genunchii tăi încep să se îndoae... Vino, vino cât mai este timp! Să n'așteptăm ca aurora pismașe, să-și întindă cursele ei de aur pe drumurile azurate ce conduc spre fericire...

Beatrice

(aproape în nesimțire)

Nu pot... Nu pot încă...

Bellidor

Beatrice!... Ce însemnează paloarea obrazilor tei?. Și pentru ce sărutările mele se sting pe buzele tale, ca niște scântei ce-ar cădea pe luciul unei ape înghețate?.. Ridică-ți fruntea frumoasă și întredeschide-ți buzele divine, ce nu mai vor să suradă... Ah!... camilafca te gâtue și rasa ți-apasă greu pe inimă... Dar ele sunt făcute pentru cei morți. și nu pentru cei care voesc să trăească!..
(In timp ce Beatrice pare încă în nesimțire, Bellidor îi deschee și-i desnoadă înce-

camilafca ce-i acopere fruntea. Primele bucle de aur apar, apoi forțând ultimele noduri, ca și niște flăcări care ar isbucni deodată, părul se rostogolește inundând figura Beatricei care se deșteaptă.)

Bellidor (*uimit*)

Oh !...

Beatrice

(cu blândețe ca și cum s'ar fi deșteptat dintr-un somn).

Ce-ai făcut Bellidor?... Ce-mi pipăe oare degetele mele, și ce atingeri necunoscute îmi mângâie fruntea?..

Bellidor

(îmbătat, sărutând cu frenezie părul des)

Iată! Iată flăcările care te-au deșteptat.. Te inundă propria ta frumusețe și te îmbrățișează propriile tale raze de lumină!.. Ah !... Nici tu nu mai știai, nici eu nu știam încă, ce frumoasă ești!.. Credeam că te iubesc fiindcă îmi închiuiam a te fi văzut așa cum ești. M'am

înșelat însă. Până mai adineaori, nu erai de cât cea mai frumoasă femeie din visurile mele de copil... În clipa aceasta însă, în ochii mei care se deșteaptă, în mâinele mele care te mângâie, în inima mea care te regăsește, tu ești cea mai frumoasă din toate cele mai frumoase... Așteaptă, așteaptă puțin... căci tu trebuie să fii pe de-ă întregul asemenea frumuseții tale, tu trebuie să fii pe de-a întregul liberă și pe de-a întregul tu trebuie să fii regină!...

(Cu un gest hotărât, el îi smulge rasa lăsând-o în rochia ei albă de lână. Apoi face semn pajului care stă la poartă și care se apropie cu vestimintele prețioase: o coroană de aur, o centură cu pietre scumpe și un colier de perle. Beatrice a căzut în genunchi la picioarele statuei Fecioarei și plânge ascunzându-și chipul în cutele rasei și ale camilafcei deslegate de Bellidor).

Beatrice

Nu... Nu... Nu... vreau (*Tirîndu-se pe genunchi până la locul statuei*). O, maică prea curată, privește și aibi milă de mine, căci nu mai pot lupta dacă tu nu mă

ajuți... și nu mă mai pot ruga dacă tu mă părăsești !..

Bellidor

(apropiindu-se de ea și acoperind-o cu vestimintele scumpe pe care le-a luat din brațele pajului)

Beatrice !.. E timpul să plecăm... Iată vestimintele adevăratei tale vieți care abia de-acum în colo, începe... Nu răpesc Domnului una din multele lui sclave, ci redau fericirii, o suverană nefericită până azi !..

Beatrice

(ingenunchiată și încercând să se agațe cu mâinile de grilajul de fier ce înconjură locul statuei)

Ascultă-mă, maică și aibi milă de mine ! Simt că nu mă mai pot ruga și aproape uit să mai vorbesc !.. Nu mi-au mai rămas de cât suspinele... Nu știam că-l iubesc atât de mult și nu știam că te iubesc și pe tine atât... Ascultă și privește... Nu sunt de cât un copil pentru care ziua de mâine nu există... Mi s'a

spus că tu poți dăru-i tot ce ți se cere,
că ești bună... înfinit de bună și că
mila ta pentru cei sbucimați e nesfârșit
de mare...

Bellidor

*(încercând s'o ridice și să-i descleșteze mâi-
nile de pe grilajul soclului)*

Da, da, ea are milă de toți, căci ea este
regina unui cer, pe care dragostea sin-
gură l-a creat... Deschide-ți mâinile tale
catifelate pe care fierul acesta le-a în-
ghețat, și privește la chipul ei... Nici o
umbră de supărare nu-l brăzdează... El
iartă... și iertarea lui coboară pe raze mai
strălucitoare de cât or când... Ochii ei
au întâlnit rugăciunea ochilor tăi și la-
crimile tale au luminat dragostea su-
râsului ei... Nu cum-va este ea acea care
imploră și tu acea care ești!... Privirile
mele vă confundă și în fața ochilor mei
îmi pare că văd două surori, care se
bine-cuvintează una pe alta, înălțând un
imn de glorie dragostei.

Beatrice

(ridicându-și capul și privind chipul Fecioarei)

Da... Mi s'a spus de atâtea ori, că seamăn așa de bine cu Sfânta Fecioară!...

Bellidor

Privește părul ei prin luminișurile buclelor tale de păr, pe care degetele mele le resfiră și le face să tresară... Aceleași raze de aur... Aceiași lumină misterioasă... Aceiași desfătare a ochilor!...
(In timpul când pronunță ultima frază ceașornicul monastirei batē trei ore.)

Beatrice *(ridicându-se brusc)*

Ascultă...

Bellidor

Trei ore!...

Beatrice

E ora când trebuia să toc de utrenie,

Bellidor

Vino, vino cât mai este timp... Zorile au apărut și ferestrele au început să se albăstrească...

Beatrice

Da... Iată ferestrele pe care le deschideam înainte de a se ivi zorile, pentru ca lumina și aerul proaspăt al dimineții și cântecul paserilor să salute pe surorile mele în clipa deșteptării... Iată funia clopotului care suna deșteptarea în zorii zilei... Iată poarta bisericii ale cărei aripi, mâinile mele nu le vor mai deschide odată cu aurora... Iată și făcliile altarului pe care altă mână le va aprinde... Iată și ibricul de aur, și coșul cu pomană și vestmintele săracilor... Ei vor veni ca și în alte dați și mă vor striga pe nume. De data asta însă, ei nu vor mai vedea pe nimeni...

Bellidor

Vino... Se luminează de ziuă... Surorile tale au să se deștepte... Ascultă, mi se pare că pașii lor încep deja să se audă...

Beatrice

Vin, vin surorile mele, surorile mele care mă iubeau așa de mult și mă credeau atât de sfântă!... Dar ele nu mă vor mai găsi pe mine... Iată ce-a mai rămas din sărmana Beatrice: o camilafcă și o rasă, asvârlite pe lespezile reci... (*Aducându-și aminte de ceva, Beatrice ridică rasa și camilafca și se îndreaptă cu ele spre grilagiul statuei Sf. Feciore*) Dar nu... Nu vrei ca vre-una din ele să-și închipue că părăsindu-le, am călcat în picioare rochia inocenței pe care mi-au dat-o ele.... O, maică prea curată, să le spui lucrul ăsta, dacă vre-odată mă voi întoarce iarăși la monastire. (*Le chitește ca grije și le așează frumos pe grilagiul statuei*) Nu vrei să le păteze nici măcar un singur grăunte de praf... Ție ți le încredințez Sfântă Fecioară și te rog să le păstrezi... Ia mâinile tale, depun tot ceia ce era al meu, tot ceia ce primisem în cursul acestor patru ani... Iată mătaniile mele și cruciulița de argint... Iată cartea mea de rugăciuni și cele trei chei grele pe care le purtam la cingătoare: cea dela grădină, cea de la poarta cea mare și cea de la biserică... De astăzi

înainte, nu voi mai vedea grădina înverzind, nici fața de masă albă a altarului care tremura sub mâinile noastre ca și un râu de lapte în parfumul de tămâie... E oare scris acolo sus, că nu există ertare pentru asemenea păcate; că dragostea trebuie să rămână blestemată și că nimeni nu-și poate ispăși asemenea greșeli?.. Spune-mi și mie, o maică prea curată... Dacă tu mă oprești, simt că mai am încă destulă putere să pot rezista păcatului... Nu-ți cer un lucru ce nu se poate... Un singur semn îmi va fi de ajuns... Un semn mic, atât de mic că nimeni n'o să-l vadă afară de mine... Dacă lumina candeliei ce doar-me pe fruntea ta se va mișca, eu nu voi mai pleca... Nu, n'am să mai plec... Dar privește-mă, Sfântă fecioară... privește-mă, privește-mă... aștept... aștept...
(Beatrice continuă să privească spre chipul Fecioarei care rămâne nemișcată)

Bellidor

(apropiindu-se de ea și sărutând-o cu patimă pe buze)

Vino !...

Beatrice

(întorcându-i pentru prima oară sărutarea)

Da!... *(Es amândoi strâns înbrățișați. Afară e ziuă. Poarta rămâne deschisă în urma lor, iar câmpia se zărește acum tot mai clară. O clipă în urmă se aude un galop de cai care se depărtează. În timp ce cortina se lasă, clopotele monastirei sună tot mai tare ceasul de utrenie.)*

Main body of faint, illegible text, appearing to be several lines of a letter or document.

ACTUL II

Acelaș decor. Marea poartă a monastirei este închisă. Ferestrele însă sunt deschise spre soare. În timp ce cortina se ridică se aud încă ultimele bătăi de clopot ce sună de utrenie. După ridicarea cortinei, se vede statua Fecioarei în-suflețindu-se ca și cum s'ar deștepta dintr'un somn mai lung. Ea coboară încet treptele soclului său, se apropie de grilajul de fer, și peste hainele și părul său strălucitor își pune rasa și camilafca lăsate de sora Beatrice. Apoi se întoarce spre dreapta și la gestul ei poarta paraclisului se deschide singură lăsând să se vadă înăuntru cum lumânările din dosul altarului se aprind una câte una iarăși singure. Cu un alt gest aprinde lumina candeliei stinsă și luând coșul cu vestmintele pentru săraci, se îndreaptă cântând, spre poarta cea mare a monastirei.

Fecioara (cântând).

Cu-un gest suprem de milă
Mă rog spre cerul mare
Să-i dea tristeței sprijin,
Păcatului ertare.

Or ce păcat se iartă
Când dragostea-l nutrește
Și sufletul nu moare
Cât dragostea trăește.

Iar dacă 'n drumul vieții
S'ar rătăci iubirea,
Va re'nvia din lacrimi
Că'n plâns e mântuirea.

(In timpul când pronunță ultima frază, o mână timidă a bătut la poarta monastirei. Fecioara deschide poarta și pe pragul ei se zărește o fetiță cu picioarele goale și îmbrăcată mizerabil care se ascunde după pervazul de stejar și care privește uimită pe Fecioară).

Fecioara

Bună dimineța, Alletto. Pentru ce te ascunzi?

Alletta

*(se apropie făcându-și semnul crucei. Ea pare
însăimântată și extaziată în acelaș timp)*

Soră Beatrice, tu ești mult mai frumoasă de cât ea.

Fecioara

Astăzi e ziua Domnului și sunt fericită.

Alletta

De ce ți-ai presărat vestmintele cu atâta lumină?

Fecioara

Fiindcă lumină-i peste tot pe unde răsare soarele.

Alletta

De ce țe-ai încrustat în ochii tăi două stele?

Fecioara

Fiind-că stelele nu se oglindesc de
cât în ochii care se roagă.

Alletta

Dar mâinile tale, de ce-ți sunt încon-
jurate de raze ?

Fecioara

Fiindcă așa sunt toate mâinile care
dau de pomană.

Alletta

Eu am venit singură.

Fecioara

Dar cei l'alți frați ai noștrii, săracii,
unde sunt ei ?

Alletta

Nu îndrăznesc să vină din cauza scan-
dalului.

Fecioara

Care scandal?

Alletta

Ei spun că au văzut pe sora Beatrice călare, alături de Prințul Bellidor.

Fecioara

Cum așa? Oare chipul meu nu mai este acela al sorei Beatrice?..

Alletta

Ei spun că au văzut-o și că sora Beatrice le-a vorbit chiar.

Fecioara

Ei au putut-o vedea. Dar Dumnezeu n'a văzut-o și El n'a auzit-o vorbindu-le. *(Fecioara ia în brațe pe Alletta și o sărută pe frunte)*. Oh... mica mea Alletta, tu ești singura pe care o pot îmbrățișa astăzi. Inocența a simțit apropierea divinității... Și inocența nu se turbură câtuși de puțin.

(Privește pe Alletta drept în ochi). Ce curată e inima omenească când o privești așa !.. Ingerii sunt mai frumoși, — e drept — dar ingerii n'au lacrimi... Du-te, du-te serman copil... De-a-lungul viitorului și ascult coborînd lacrimile și vreme multă nu va trece până le vei cunoaște numărul. (Depune pe Alletta pe prag). Unde sunt frații noștri... săraci ?.. Du-te și spune-le că dragostea e plină de nerăbdare, du-te și le spune să se grăbească.

Alletta

(întorcându-și capul și privind afară)

Iată-i și pe ei, sosesc soră Beatrice. *(Intr'adevăr, săracii, bătrâni, infirmi, bolnavi, femei cu copii în brațe etc. se apropie cu frică și zăbind pe sora Beatrice ezită un moment, apoi tot mai timizi se apropie de prag privesc în curtea monastirei și așteaptă).*

Fecioara

(aplecându-se spre coșul cu vestminte)

Ce mai așteptați încă, frații mei? Ce s'a întâmplat oare ?... Grăbiți-vă căci soa-

rele e gata să răsără... E ceasul rugăciunii și surorile mele vor sosi în curând... Poarta se va închide și pomana va fi amânată pentru mâine... Veniți cu toții, grăbiți-vă veniți... veniți.

Un bătrîn milog

(apropiindu-se)

Soră Beatrice, astă noapte am zărit două stafii...

Fecioara

(întinzându-i, o manta care se luminează pe măsură ce o ridică din coș)

Nu vă mai gândiți la stafiile nopței.

Un infirm

(înaintând sprijinit pe două cârje)

Am avut vise urite astă noapte, soră Beatrice.

Fecioara *(scoțând din coș o a doua manta)*.

Deschide-ți ochii mari, fratele meu... E ora ertărei...

O femeie sărmană

Mie mi-ar trebui un giulgiu pentru mamă-mea.

O altă femeie

Și mie niște scutice pentru noul născut... *(Milogii încep să se înghesue murmurând în jurul Fecioarei, cu brațele întinse după pomana. Ea stă aplecată spre coș, ridicând stofe luminoase și albituri strălucitoare pe care le împarte tuturilor și care par a nu se mai sfârși. În timpul când împarte pomana, îndestulând mâinile, acoperind umerii goi și investmântând copiii cu stofe strălucitoare Fecioara pronunță următoarele cuvinte întretăiate:)*

Fecioara

Veniți cu toții... veniți... Iată giulgiul rece și scuticele surâzătoare... De-oparte viața, de alta moartea și iarăși viața.... Veniți cu toții... veniți... E ora dragostei și dragostea nu cunoaște margini... Veniți cu toții, ajutați-vă unii pe alții, er-

tați-vă unii altora și în viața voastră plămădiți fericirile cu lacrimi... Veniți cu toții... iubiți-vă unii pe alții și rugați-vă pentru cei care cad... Veniți, cu toții, luați totul și gândiți-vă că Dumnezeu nu vede răul pe care-l faci fără să vrei. Veniți cu toții, ertați-vă unii pe alții, și gândiți-vă că nu există păcat pe care ertarea să nu-l poată șterge!... *(Milogii sunt îmbrăcați în haine strălucitoare care îi fac să se uite uimiți unii la alții. Uiii o iau la fugă pe câmp agitând în aer ștofele căpătate și scoțând chiote de bucurie. Alții îngenunche în fața Fecioarei și voesc să-i sărute mâinele. Cei mai mulți însă stau îngenunchiați pe prag și îngână rugăciuni) Deodată un clopot se aude. Fecioara îi a. dună cu un gest și îi îndreaptă spre poartă-*

Fecioara

(inchizând poarta)

Și-acum mergeți cu bine frații mei. E ora rugăciunii. *(Dincolo de zidurile mănăstirii, se aud rugăciunile și murmurele milogilor care se transformă de-odată într'un fel de cântec de recunoștință și extas. Se aude o a doua lovitură de clopot și după*

câte-va secunde, o a treia. În momentul acesta călugărițele, una după alta, cu starița în frunte, apar din extremitatea stângă a coridorului, pentru a se îndrepta spre parclisul din dreapta.)

Starița

(oprindu-se în fața fecioarei care așteaptă lângă poartă, cu capul înclinat spre piept și cu mâinele încrucișate)

Soră Beatrice, în această lună a soarelui, utreniile au fost sunate cu un sfert de ceas înainte de ora trei. Vei ajuna trei zile și te vei ruga trei nopți la picioarele Sfintei Fecioare care a fost mamă.

Fecioara

(închinându-se smerită)

Fie numele Domnului bine cuvântat, maică. (Starița își reia mersul și ajunge până în fața soclului statuei în fața căreia voește să ingenunche. Ridicând ochii însă și văzând lipsa statuei, starița scoate un strigăt lăsând să-i cadă jos cartea și cărja.

Starița

Ah!... Stânta Fecioară a dispărut!...
(Călugărițele repetă gestul de stupefacție al Stariței, ele aleargă în jurul soclului gol, în jurul căruia îngenunche, repetind toate aproape în acelaș timp fraze întretăiate de uimire de frică și de nedumerire)

Călugărițele

A dispărut Sfânta Fecioară!... Ne-a furat imagina Maicei Domnului!... Nelegiuții, nelegiuții!... O, maica noastră prea curată!... Nelegiuire, nelegiuire!... Ce ne vom face de astăzi înainte!... Ni s'a profanat locașul!... Nelegiuire... nelegiuire... Cine o să ne mai păzească de astăzi înainte!... Nelegiuire.. nelegiuire!...

Starița

(adresându-se către sfânta Fecioară care stă nemișcată lângă poartă, cu capul plecat și mâinile încrucișate pe piept)

Soră Beatrice!... *(Fecioara se apropie de Starița și se oprește în fața soclului pe care*

era așezată statuia sa. Privirile ei se pierd în gol și în ochii îi strălucesc și razele speranței și ale nepăsărei).

Starița

Soră Beatrice!. Ție ți-a fost dată în păstrare. Datoria ta era să veghezi zi și noapte asupra gloriei acelei care făcuse din acest sfânt locaș tezaurul harurilor ei și locuința sa de preferință. Înțeleg turburarea ta și împărtășesc spaima de care te văd coprinsă. Nu-ți fie teamă însă. Voința divină ne pune câte odată la grele încercări... Vorbește însă, răspunde... Ce-ai văzut și ce știi?... (*Fecioara nu răspunde nimic*) Dar vorbește odată, răspunde... Ce ai?... Tăcerea ta îmi pare stranie și chipul tău... chipul tău de ce începe să se lumineze?... Ce sunt vestmintele astea care nu seamănă cu cele pe care le purtăm noi?... Oare mă înșală ochii?... Privindu-te astfel ași putea jura că nu mai ești aceeași... Ce ascunzi oare sub rasă, de strălucește așa de tare?... (*Pipăind mantaua Fecioarei*) Ce însemnează hainele astea prin transparența cărora se revarsă atâta lumină pe

măinile mele?... (*Starița întredeschide manta Feocioarei și zărește cingătoarea Statuei*) Doamne iartă-mă!... Ce însemnează asta?... (*Li smulge rasa după ea și-i sfășie. camilafca ce-i acopere capul, cu un gest de stupefacție și indignare. Feocioara rămâne nemișcată, apărând îmbrăcată în hainele de statuă. Pe figurile Stariței și călugărițelor se citește neliniștea plină de frică a unui moment mare. Orbite de strălucirea hainelor, ele își duc mâinile la ochi).*

Starița

Doamne Sfinte !.,.

Călugărițele

Maică prea curată!... Sora Beatrice a pângărit statua Sfintei Feocioare!... Și acum tace din gură... Diavoli i-au pus stăpânire pe suflet.. Zidurile sfintei noastre monastiri cer răzbunare. Nebunia ei este fără asemănare.-. S'apropie furtuna... Nelegiuire... Nelegiuire!... (*Călugărițele se dau înapoi înspăimântate. Starița însă le reține pe loc cu gestul și vocea ei.*)

Starița

Nu vă depărtați, copilele mele, ci ascultați.. Să așteptăm aci până la capăt desfășurarea celor ce ne-au fost scrise... Să nu ne răslețim unele de altele. Cu mâinile noastre, și cu rugăciunile noastre să înconjurăm nelegiuirea Sorei Beatrice, rugând cerul să-și domolească mânia.

Sora Clementa

Mai bine să plecăm maică, de cât să așteptăm aci.

Sora Felicia

Dacă ne-am duce să căutăm pe preot.

Starița

Ai dreptate. Soră Clementa și soră Felicie, duceți-vă și căutați pe preot (*cele două călugărițe se îndreaptă spre paracelis*). Duceți-vă repede și spuneți-i să vină, căci el va ști mai bine de cât noi ce este de făcut, dacă cum-va timpul nu

este pierdut să mai putem împiedica triumful celui rău și ascuțișul săbiei Arhanghelului. Surorile mele, sărmanele mele surori, fapta surorii Beatrice n'are nume și ochii noștri au vânturat funturile ascunse ale Iadului.

Sora Ghizela

(apropiindu-se de Fecioară)

Profanatoareo !..

Sora Albina

(acelaș gest)

Nelegiuito !..

Sora Regină

insultând-o

Diavolule !.. Diavolule !..

Sora Eglantină

(apropiindu-se de Fecioară o întreabă cu voce blândă :)

Soră Beatrice, spune ce-ai făcut?...

(Fecioara își întoarce capul, privește pe sora Eglantina, îi surâde și tace din gură.)

Sora Albina
(sorei Eglantine)

S'a uitat la tine?..

Sora Ghizela

Pare a se fi deșteptat din somn...

Sora Eglantina

Soră Beatrice, tu poate ești nevinovată... Spune ce s'a întâmplat...

Starița

— Soră Eglantina, te opresc să-i vorbești... *(În momentul acesta, preotul îmbrăcat în sfintele odăjdii apare în ușa parclisului însoțit de cele două surori și de corul copiilor.)*

Preotul

Surorile mele, rugați-vă pentru ea...

Starița

(ingenunchind în fața preotului)

Părinte, ai auzit ce s'a întâmplat?..

Preotul

(cu vocea gravă)

Soră Beatrice !..

(Fecioara rămâne nemișcată)

Preotul

(cu violență în voce)

Soră Beatrice !..

(Fecioara rămâne nemișcată)

Preotul

(cu o voce teribilă)

Soră Beatrice, pentru a treia oară, în
numele Tatălui nostru etern, a cărei

mânie se frământă în coprinsul acestor
ziduri sfinte, eu te strig pe numele tău

Starița

N'aude nimic...

Sora Regină

Se preface că n'aude...

Sora Albina

Nenorocire... Nenorocirea a căzut pe
capul nostru.

Sora Ghizela

Vină-ne în ajutor părinte... Aibi milă
de noi !..

Preotul

(cu voce gravă ca și cum ar fi dat o sentință)

Nu mai am nici o îndoială !.. În fapta
Sorei Beatricei recunosc întunecata mân-

rie a Prințului ce domnește peste ne-
luri și peste slăbiciunile omenești... (*in-*
orcându-se spre stăriță.) V'o dau în pri-
-uire, maică... Ingăduirea omenească nu
-rebuie să fie robită drepturilor dragostei
-afinite... Haideți surorile mele... Târâți
-e vinovată până la picioarele Sfântului
-ltar și acolo, în fața celui înaintea că-
-uia îngenunche îngerii, smulgeți-i unul
-âte unul toate vestmintele și bijuteriile
-elegiurii... desnodați-vă centurile, ser-
-țiți-vă de stâlpii porticului pentru a lega
-e cea care și-a călcat îndatoririle și cu
-nănunchiurile de vărgi, loviți-o pentru
-se pocăi... Haideți surorile mele. In-
-ăriți-vă brațele ca mâinile voastre să
-lovească fără milă!... Indurarea să le
-harmeze și dragostea să le bine cu-
-înteze!... (*Călugărițele împing pe Fecioara*
care pășește blândă și fără să se preocupe
de cele ce se petrec în jurul ei. Toate afară
de Sora Eglantina și-au deslegat centurile
ata să lovească. Ele pătrund în paraclis,
cărui poartă se închide. Preotul rămâne
prosternat în fața șocului gol. Trec câte-va
lipse de liniște. Apoi de-odată se aude fil-
rându-se printre porți un cântec duios. E-
te aria „Ave Maria Stella“ pe care o cântă
parcă îngerii. Incetul cu incetul se apropie

și se precisează, devenind tot mai cald, și mai ceresc parcă. În același timp, în paraclis parcă se produce deodată un șomstraniu de scaune care se răstoarnă, de ca delabre care cad și de voci speriate ca strigă. Cele două aripi ale porții se deschid violent ca și cum cine-va le-ar fi împins, interiorul paraclisului apare luminat de multime de raze multicolore care se împreună și se desfac la infinit unindu-se cu razele soarelui care inundă coridorul din curtea monastirei. Se aude cântăud „Alleluia” și „Hossana”. Vocile par delirante și exploadează din toate părțile monastirei, în timp ce călugărițele se grăbesc să iasă acoperite de jerbe de flori nesfârșite care le cad de pe umeri și acoperă toate treptele porticului. Ele se reped toate în jurul preotului care e uimit de ce vede, nu-i vine să creadă ochilor. În urma lor florile continuă să cadă din cupola paraclisului răspândindu-se pe treptile scării și pe lespezile curții.

Călugărițele

(împreună, îmbrățișându-se de bucurie și scuturându-și florile de umeri)

Minune... minune... minune părinte !

Hosana... Hosana... Domnul nostru Isus
Cristos s'a coborât între noi... Ingerii
se-au acoperit cu flori.. Hosana... Hosana..
Sora Beatrice este sfântă!.. Sunați clo-
tote... Sunați până ce vă veți sparge
tronzul... Sora Beatrice este sfântă...
Sora Beatrice este sfântă!..

Sora Regina

Când am voit să-i atingem vestmintele
sacre...

Sora Eglantina

(cea mai împodobită de flori)

Flăcări de lumină au început să-i țâș-
ească din corp și razele au început să
orbească...

Sora Clementa

Ingerii altarului și-au întors capetele
pre noi!..

Sora Ghizela

Iar sfinții și-au împreunat mâinile și
s'au aplecat spre Sora Beatrice.

Sora Eglantina

Și toate statuetele au ingenunchiat pe
soclurile lor.

Sora Felicia

Și toți Arhanghelii și-a desfăcut ar-
pile și-au început să cânte.

Sora Clementa

Și florile cerului au început să răsari-
ca prin farmec din mâinile noastre...

Sora Felicia

Și mâinele cu care am încercat s'o-
lovim ne-au fost cuprinse de o lumină
orbitoare...

Sora Ghizela

(desfăcând o gerbă de trandafiri)

Trandafirii înfloreau pe fringhiile care-i
legau mâinile și fringhiile se deslegau
singure.

Sora Balbina

(desfăcând o gerbă de crini)

Și crinii înfloreau pe vergile cu care
voiam s'o lovim.

Sora Felicia

(agitând o coroană de lauri)

Și laurii de aur se înșirau pe curelele
cu care o legasem de stâlpi...

Starița

(ingenunchind la picioarele preotului)

Părinte, mare păcat am făptuit !.. Sora
Beatrice este sfântă !..

Preotul

(ingenunchind la rândul său)

Copilele mele... mare păcat am făp-
tuit !.. Incercările la care ne pune Dum-
nezeul nostru etern sunt de nepătruns !..
*(In clipa aceasta se aud trei lovituri la
poarta cea mare a monastirei. Fecioara a-*

pare atunci în poarta paraclisului, îmbrăcată iarăși în hainele Soarei Beatrice, coboară treptele, se strccoară printre surorile în genunchiate, deschide porțile și lăsând să intre trei milogi în fața cărora se înclină ia o cană de aur și un piosop alb și începe să le spele pe mâinile prăfuite în timp ce cortina se lasă.

ACTUL III

Acelaș decor. Statuea Fecioarei iarăși se ridică pe soclu ca și în actul I și legătura cu cheile Surorei Beatrice sunt atârinate de grila-jiul statuei. Poarta Paraclisului este deschisă și lumânările se văd arzând în jurul altarului. De-asupra Fecioarei, candela stă aprinsă, iar coșul cu vestminte pentru milogi e plin. Cu un cuvânt totul se găsește exact ca în clipa când Sora Beatrice fugea cu Prințul Bellidor, afară de poarta monastirei care de data asta este închisă. E iarnă și-i ora trei de dimineața. Abia s'a sunat de utrenii cu toate că nimei nu le-a sunat. În tinda paraclisului se vede frânghia clopotului care se agită singură. Cu încetul clopotul încetează. Tăcere. Apoi după o clipă în poarta cea mare se aud, trei bătăi rare. La a

treia, poarta se deschide singură, lăsând [să se vadă câmpia albă de zăpadă și fulgi care aduși de vânt pătrund pe coridor. Obosită și aproape de nerecunoscut, cea care fusese pe vremuri Sora Beatrice, se arată în pragul porței. Ea este îmbrăcată în zdrențe, părul i-a albit și-i cade răspândindu-se pe chipul slab și livid. Ochii stinși nu mai au de cât privirea nemișcată și adincă a celor care ne mai așteptând nimic, nu așteaptă de cât moartea. În fața porței, Sora Beatrice se oprește o clipă. Nezărind însă pe nimeni, înaintează sprijinindu-se de aripele porței, privește de-alungul coridonului ca și un animal urmărit vreme îndelungată și văzând că nu este nimeni se îndreaptă spre statua Fecioarei scoțând un strigăt de durere înăbușit de zadarnicele speranțe ale pocăinței, apoi îngenunche în fața statuei.

Sora Beatrice

O, maică prea curată, iată-mă înapoi...
Nu mă goni și tu, căci nu mai am pe nimeni pe lume. Nu vroiam să închiz ochii mai înainte de a te vedea. Și simt că am venit prea târziu, căci ochii mei au început deja să se închidă. Nu-ți mai pot vedea nici surâsul... Măinile

imi tremură când voesc să le ridic spre tine... Nu mai știu să mă rog și nu mai pot vorbi... Și fiind-că trebuie să-ți spun totul, află că am vărsat atâtea lacrimi, încât nu mai am curajul nici să încerc măcar să plâng!... Iată ce-a ajuns sermana Soră Beatrice !... Iartă-mă dacă îți spun cine sunt și dacă mai pronunț un nume care ar trebui să fie tăcut pentru totdeauna... Mi-era teamă însă că tu n'ai să-ți mai recunoști pe umila fiică de altă dată... Privește în ce stare au adus-o dragostea, păcatul, și tot ceia ce oamenii numesc fericire... Iată mai bine de 20 de ani de când te-am părăsit, și dacă lui Dumnezeu nu-i place ca oamenii să fie fericiți, să nu mă mai pedepsească, că nici eu n'am fost fericită... Astăzi mă întorc înapoi... Dar astăzi nu mai vii să cer nimic... E prea târziu și nu mă mai simt în stare nici măcar să pot primi ceva. Am venit să mor aci, în acest sfânt locaș, dacă surorile mele îmi vor îngădui să cad pentru totdeauna, acolo unde am căzut pentru întâia oară... Vor fi auzit și ele ce s'a întâmplat, de sigur... Acolo, la oraș, scandalul vieții mele a fost așa de mare, că el trebuie să fi pătruns până

și în zidurile acestui sfânt locaș... Și cu toate acestea, nici tu—tu care știi totul—nu poți ști nici-odată cât rău mi s'a făcut și cât am avut de suferit... Suferințele dragostei le voi spune tuturor!... (*Privește în jurul ei*) Pentru ce însă nu-i nimeni în jurul meu?... Monastirea e pustie, ca și cum păcatele mele ar fi ucis întreaga viață de aci... Cine oare mi-o fi ținut locul în timpul lipsei mele? Cine oare va fi îngrijit de altar și cine o fi păzit pragul pe care eu l-am pângărit?... Văd candela aprinsă... Făcliile ard în jurul altarului... Utreniile au sunat... A început să se lumineze de ziuă... Și nimeni nu se arată... (*Zăbind camilafca și rasa agățate de grilaj*) Ce sunt astea oare?... (*Se ridică puțin și târându-se pe genunchi se apropie de ele și le atinge*) Imi simt mâinele atât de apropiate de moarte, că nici nu mai știu dacă ating lucruri din lumea aceasta sau din cea l'altă... Nu cum-va este oare rasa pe care am lăsat-o eri... acum două zeci și cinci de ani?... (*luând mantaua și îmbrăcându-se cu ea*) I-aceiași rasă... de data asta însă îmi pare puțin cam lungă. Când eram fericită și pășeam drept, rasa îmi venea de minune... (*luând voalul*) Iată și

camilaſca ce'mi va înbrobodi chipul ne-
insuflețit... Iartă-mă prea sfânto, dacă
comit o nouă neleguire... Dar mi-e frig
și sunt aproape goală.... Vestmintele
mele sdrențuite abia îmi mai ascund cor-
pul, care nu se mai poate ascunde ni-
căeri... Spune-mi o, maică prea curată
nu cum-va ești tu acea care mi le-ai
păstrat neatînse, și care acum mi le
înapoezi pentru ca flăcările fără milă
care mă așteaptă, să mă cuprindă fără să
simt durere?... *(Se aude un sgomot de pași
care se apropie și o poartă ce se deschide)*
Dar ce s'aude oare?... *(Răsună trei lovi-
turi de clopot anunțând ca și în actul II
sosirea călugărițelor în coridor)* Ah!...
Poarta se deschide și surorile mele au
să sosească... Și eu care abia mă pot
mișca!... Aibi milă de mine, maică prea
curată. Zidurile se năruesc pe mine, lu-
mina mă înăbușe și pe lespezile reci
vâd scrisă rușinea vieții mele... Ah!...
*(Cade leșinată la picioarele statuei. Călugă-
rițele precedate de Starița avansează de-a-
lungul coridorului că și în actul II. Multe
din ele sunt bătrâne și îndoite de spate.
Starița se sprijină în crâje. Abia intră și
zăresc pe Beatrice culcată jos. Cu un gest
de spaimă, toate alerg în jurul ei.)*

Starița

(care o zărește întâi)

A!... Sora Beatrice a murit!...

Sora Clementa

Cerul ne-a dat-o ; Dumnezeu ne-a luat-o !..

Sora Felicia

Coroana ei de sfântă era gata... Ingerii o așteptau.

Sora Eglantina

(ridicându-i și susținându-i capul pe care îl sărută cu o teamă religioasă.)

Nu, nu... Sora Beatrice nu este moartă..
Tremură și respiră..

Starița

Și cu toate acestea cât este de palidă
și de costelivă.

Sora Clementa

S'ar zice că într'o singură noapte a îmbătrânit cât în zece ani !..

Sora Felicia

Trebuie să fi suferit și să se fi luptat cu boala până la ivirea zorilor...

Sora Clementa

Și-a luptat ea singură contra întregi armate de îngeri, care voiau s'o ia cu ei la cer.

Sora Eglantina

Da... Eri seară mi-a spus că-i bolnavă... Și ea în ochii căreia nu înfloreau de cât flori din ziua când mi s'a arătat minunea, eri tremura și plângea. Am vrut să-i țin locul și ea n'a voit... Spunea că în noaptea asta așteaptă întoarcerea sfintei !..

Starița

(ridicând ochii și zărind statuea Sf. Fecioare pe pedestal)

Dar iat-o... iat-o!... Sfânta Fecioară s'a reântors... *(Călugărițele ridică și ele capul afară de Sora Eglantina care caută să re-însuflețească pe Sora Beatrice. Toate cele l'alte extasiate de întoarcerea Fecioarei în-genunche în fața ei.)*

Călugărițele

Sfânta Fecioară s'a întors!... Maica noastră, maica noastră e salvată!... Ea-și are toate lucrurile de preț pe dânsa!... Și coroana ei este mai frumoasă de cât or când... Și ochii ei par mai adânci ca altă dată... Și privirile ei mult mai blânde... Sfânta Fecioară se întoarce din cer... Sora Beatrice ne-a adus-o iarăși... Da... Da... Sfânta Fecioară s'a scoborât pe aripele rugăciunilor ei...

Sora Eglantina

Veniți și dați-mi ajutor... Mi se pare că nu-i mai aud inima bătând.

Sora Clementa

(îngenunchind lângă Beatrice)

Soră Beatrice, Soră Beatrice, nu ne
părăsi în altă zi de mare minune...

Sora Felicia

Privește pe Sfânta Fecioară, care-ți su-
râde și te chiamă....

Sora Eglantina

N'aude nimic... Cât trebuie să sufere sâr-
mana noastră soră Beatrice!...

Sora Clementa

S'o ducem în chilia sa și s'o urcăm
în pat.

Sora Eglantina

Nu... Mai bine s'o lăsăm aci în apro-
pierea celei care i-a dat puteri miracu-
lase. *(Călugărițele intră în chilia Sorei Bea-*

trice de unde aduc ruțe și scoarțe uscate pe care o întind la picioarele Statuei.

Sora Clementa

A început să respire... Să-i deschidem rasa și să-i scoatem camilafca (*Face ce zice. Vede însă sdrențele cu care este îmbrăcată. Gest de uimire*).

Sora Felicia

Vai maică, ce sdrențuite sunt vesmintele Sorei Beatrice!..

Sora Bealbina

Zăpada s'a topit în cutele lor!..

Sora Clementa

Și părul ei a albit fără ca noi să-i luăm seama...

Sora Felicia

Și picioarele ei sunt pline de noroi!..

Starița

Tăceți din gură copilele mele... Trăim în vecinătatea cerului și mâinele care o ating se luminează de raze divine...

Sora Eglantina

Pieptul începe să tresalte și ochii i se deschid. (*Sora Beatrice deschide ochii ca și cum s'ar deștepta dintr'un somn lung și greu, își ridică puțin capul și privește aiurită în jurul său*).

Sora Beatrice

(*cu o voce stinsă ca și cum ar veni de departe*)

Când îmi muriră copiii... Dar de ce surâdeți ?.. Copiii îmi muriră de mizerie...

Starița

Ce fericite suntem că te vedem iarăși în viață!..

Sora Beatrice

Că mă vedeți iarăși în viață... (*se uită în jurul ei din ce mai conștientă*). Da, Da... mi-aduc aminte... M'am smuls pentru o clipă din brațele primejdiei... Dar nu mă mai priviți cu atâta îngrijorare, căci n'am să mai fiu obiectul nici unui scandal, și de azi înainte puteți face din mine tot ce veți vrea... Vă jur că nimeni n'o să știe, și dacă vă este teamă de vorbe, vă jur că nimănui n'am să mai spun nimic. Mă supun la toate, căci toate mi-au fost zdrobite și în corp și în suflet... Știu bine că n'o să-mi dau sufletul aci, la picioarele acestei imagini, în apropierea paraclisului și în vecinătatea acestor lucruri curate și sfinte... O, sunteți prea bune și vă mulțumesc din suflet, că nu m'ați gonit imediat... Dar dacă o puteți face, și dacă Dumnezeu vă dă voie, nu mă aruncați prea departe de acest sfânt locaș... N'am nevoie nici să fiu îngrijită, n'am nevoie nici să fiu plânsă, căci sunt așa de bolnavă, că aproape nici nu mai sufer... Pentru ce m'ați culcat pe aceste țoale așa de curate?... Vai!.. Rufele astea albe mă turbură ca și o muștrare... Pentru mine cea în-

cărcată de păcate, o mână de paie u-
mede mi-ar fi fost de ajuns... Dar de ce
mă privești așa și nu spunei nimeni nimic?..
Cum, nimeni dintre voi nu sunteți su-
părate pe mine?.. Văd ochii voștri um-
plându-se de lacrimi... Cum?.. Oare nu
m'ați recunoscut încă?..

Starița

(sărutând-i mâinile)

Ba da, ba da, te-am recunoscut. Tu
ești Sfânta noastră...

Sora Beatrice

(retrăgându-și mâinile îngrozită)

Nu-mi sărutați mâinile care au pân-
gărit cele sfinte...

Sora Clementa

(sărutându-i piceoarele)

Tu ești surletul ales de domnul, care
ne vîi din cer.

Sora Beatrice

Nu-mi sărutați picioarele care au alunecat pe panta păcatului.

Sora Eglantina

(sărutându-i fruntea)

Să-ți sărutăm atunci fruntea ta cea curată, fruntea ta încununată de miracole !..

Sora Beatrice

(acoperindu-și fruntea cu mâinile)

Dar ce s'a întâmplat și ce voiți să faceți cu mine?.. Când eram fericită, voi nu voriați să mă ertați... Nu vă atingeți de fruntea care s'a tăvălit în desfrâu... Dar tu cine ești? Tu care m'ai sărutat pe frunte?.. Dacă ochii mei nu mă înșeală, cu toate că mai văd încă, tu ești Sora Eglantina.

Sora Eglantina

Da... eu sunt sora Eglantina, pe care tu o iubeai așa de mult.

Sora Beatrice

Ție ți-am spus acum două zeci și cinci de ani că eram nenorocită...

Sora Eglantina

Da, sunt două zeci și cinci de ani de când, dintre noi toate, Dumnezeu pe tine te-a ales.

Sora Beatrice

Și astăzi îmi spuneți toate aceste lucruri fără nici o amărăciune... Nu mai înțeleg nimic... Dar vedeți, sunt așa de slabă și atât de bolnavă că vorbele voastre încep să ne înspăimânte... Nu merit atâta îngrijire și voi vă înșelați când mă luați drept alta... Eu sunt... făceți-vă semnul crucei și ascunde-ți-vă fața în mâini... Eu sunt sora Beatrice!..

Starița

Da, da... O știam și noi... Tu ești sora Beatrice, tu ești sora noastră, cea mai

curată dintre noi toate... Tu ești mielul miraculos, flacăra imaculată, copila îngerilor...

Sora Beatrice

Ah!: Tu ești maică... Nu te mai recunoșteam... Erai așa de dreaptă și acum ce încovoiată ești... Am fost și eu încovoiată ca tine, dar astăzi iată-mă căzută de tot. Acum abia încep să vă recunosc pe toate... Iată pe Sora Clementa... și pe sora Felicia...

Sora Felicia

(surizând)

Da, sora Felicia care a eșit cea dintâi din paraclisul plin de flori...

Beatrice

Voi n'ați suferit... Voi nu păreți a fi triste... Eram cea mai tânără dintre voi, și astăzi, vai... sunt cea mai bătrână.

Starița

Ești cea mai bătrână, fiindcă sarcina dragostei divine este cea mai grozavă.

Sora Beatrice

O, nu, te înșeli maică... Cea mai grozavă sarcină este cea a dragostei pentru oameni.. Dar voi m'ați ertat nu?

Starița

(îngenunchind la picioarele sorei Beatrice)

Dacă cine-va din noi are nevoie să fie ertată, cea este cea care îngenunche la picioarele tale.

Sora Beatrice

Dar tu maică, pe semne că nu știi prin câte am trecut și tot ce-am făcut?.

Starița

N'ai făcut de cât minuni, și de atunci din ziua florilor, tu ai fost lumina su-

fletelor noastre, tămăia rugăciunelor noastre, poarta dărniciilor și isvorul harurilor divine.

Sora Beatrice

Dar nu știți că acum două zeci și cinci de ani am fugit într'o dimineață cu Prințul Bellidor?...

Starița

De cine-mi vorbești tu, copila mea?...

Sora Beatrice

De mine... De mine-ți vorbesc, maică... Dar tu nu vrei să mă înțelegi... Am fugit într'o dimineață, acum două zeci și cinci de ani... Dar după trei luni, Prințul nu m'a mai iubit... Mi-am pierdut rușinea, mi-am pierdut rațiunea și mi-am pierdut și speranța... Și-atunci m'am dat oamenilor, și oamenii toți, unul după altul, au pângărit corpul acesta care nu știuse se rămână credincios lui Dumnezeu...

Și am căzut așa de jos că nici îngerii cerului, cu toate aripele lor așa de mari, nu m'ar fi putut ridica... Și-am săvârșit atâtea crime că am murdărit până chiar păcatul însuși...

Starița

(astupându-i gura cu mâna)

Taci din gură, copila mea... Te încercă umbrele nopții și suferința te face să aiurezi.

Sora Clemența

Au istovit-o minunile!...

Sora Felicia

Și harurile Dumnezești au doborât'o...

Sora Eglantina

Atmosfera cerului o apasă...

Beatrice

*(sbătându-se și depărtând mâna Stariței,
se ridică pe jumătate de la pământ)*

Nu, nu... Ascultați-mă ce vă spun. Nu aiurez și-mi dau seamă bine de tot ce vorbesc... Nu este atmosfera cerului care m'apasă, ci atmosfera pământului și a adevărului. Dar voi sunteți prea blânde și prea neclintite pentru a putea ști totul... Vi-l voi spune eu însă... Da, voi aci trăiți, aci vă ragați, aci vă pocăiți și aci credeți că vă ispășiți greșelile... Dar nu voi, ci eu, eu și surorile mele care trăesc afară din aceste ziduri, și care n'au nici o clipă de repaus, suntem acelea care împingem pocăința până la capăt...

Starița

Să ne rugăm surorile mele! E ultima încercare la care o pune cerul.

Sora Eglantină

Diavolul zădărnicește triumful îngerilor!...

Beatrice

Da, da, Diavolul... Diavolul domnește în mine. Vedeți voi mâinile mele?... Ele nu mai au forma omenească... Ele nu se mai pot deschide, căci după ce mi-am vândut și sufletul și corpul, am fost nevoită să-mi vând și mâinile... Și oamenii îți cumpără chiar mâinile când nu le mai rămâne nimic de cumpărat...

Starița

(ștergându-i nădușeala după frunte)

Facă cerul ca îngerii care veghiază de-asupra ta, să-și întindă aripele pentru a-ți usca fruntea înrouată.

Beatrice

Ah!... Ingerii cerului!... Dar unde sunt îngerii ăștia și ce fac ei?... Nu v'am mai spus odată?... Eu nu mai am copii. Cei trei mai mari, mi-au murit pe vremea când nu mai eram frumoasă. Pe cel mai mic însă, l'am omorât eu, și l-am omorât

fiindcă nu mai aveam ce să-i dau să mănânce când țipa de foame!... Și cu toate astea soarele a continuat să strălucească... stelele să răsară după apusul soarelui... dreptatea să doarmă... și cei răi, să rămână singurii fericiți și mândrii.

Starița

În jurul marelor sfinte se dă lupta cea mai teribilă.

Sora Eglantina

Și flăcările iadului, la porțile cerului, sdrobesc marile avânturi.

Beatrice

(căzând obosită)

Nu mai pot... Simț că cineva mă strânge de gât... De-acum faceți-mi ce vreți, dar trebuia să vă spun odată...

Sora Eglantina

Arhanghelii o iau cu ei!...

Sora Felicia

Falangile cerești, readuc pacea...

Starița

Visul urât a trecut... Sermana și sfinta mea soră, De-acum poți să surizi, gândindu-te la blestemele pe care nu gura ta le-a pronunțat, ci vocea funestă care-ți înșela buzele; vărsându-și mânia ultimei sale înfrângeri.

Beatrice

Era vocea mea, Maică!...

Starița

Liniștește-ți sufletul buna mea soră, și nu regreta nimic din cele ce s'au întâmplat, căci nu era vocea Ta. Nu, Nu era vocea pe care noi cu toatele o cunoaștem, blânda și scumpa ta voce, talmăcitoarea îngerilor și tămăduirea bolnavilor...

Sora Eglantina

Nu-ți fie teamă, sora mea, căci nu se poate pierde într'o ultimă luptă, laurii de aur și coroanele unei vieți de curățenie sufletească, de rugăciune și de dragoste...

Beatrice

Din clipa primei mele nenorociri, n'a trecut o singură oră fără ca eu să nu păcătuesc.

Starița

Dar fica mea, ridică-ți ochii spre Dumnezeu. Tu ești cea mai sfântă dintre noi.. Cum ai fi putut tu să comiți atâtea înspăimântătoare păcate?... Iată aproape 30 de ani, de când te afli printre noi, Tu cea mai umilită sclavă a altarului și a pragului acestei sfinte monastiri... Ochii mei te-au urmărit în toate rugăciunile tale, în toate acțiunile tale, și de ele răspund în fața lui Dumnezeu ca și de a le mele... Facă cerul ca viața

mea să fie asemenea alei tale., Nu aci sub acest sfânt acoperiș triumfă păcatul, ci colo, departe, în lumea din afară... Dar numele Domnului fie bine cuvântat, tu nu cunoști lumea aceia și timp de aproape 30 de ani, tu n'ai părăsit o singură clipă umbra sanctuarului,.

Beatrice

Cum?... Eu nu l-am părăsit nici o dată?... Vai Maică,.. este așa de mult de atunci că aproape nici nu-mi mai aduc bine aminte.. Astăzi însă, mă simt așa de aproape de moarte că ar trebui să-mi spuneți și mie adevărul!... De ce căutați să mă înșelați și pentru ce mă erțați fără a mi-o spune?

Starița

Nu înșelăm pe nimeni și cu atât mai mult n'avem pe cine erta!...,

Beatrice

(Hotărâtă)

Maică... Sunt aci și după cum vedeți nu visez... Priviți-mi mâinele și unghiile

care au crescut așa de mari că-au început să le însângereze,, Iată-l cum curge,, E sânge adevărat,, Dar fie-vă-ți milă de mine și spune-ți-mi adevărul,, Ne găsim în fața lui Dumnezeu— căci în fața unui mort e ca și în fața lui Dumnezeu... Dacă nu-mi dați voce. n'am să vă mai spun nimic, dar dacă puteți să-mi spuneți și mie, fie-vă milă și spuneți-mi ce-ați vorbit de mine, și ce-ați făcut acum 25 de ani, când ați găsit într'o dimineață poarta deschisă, coridorul pustiu și altarul părăsit... Eu, nu mai știu nimic.,,

Starița

Eu te înțeleg copila mea... Amintirile acestea te turbură și te apasă greu... Sunt două zeci și cinci de ani, de când a avut loc marea minune în care Dumnezeu ne-a arătat cine ești... În ziua aceea sfânta Fecioră ne-a părăsit pentru a se ridica la cer, dar mai înainte de a pleca, Ea te-a 'mbrăcat în vestmintele ei sfinte și ți-a pus pe cap coroana de aur, pentru a ne arăta în bunătatea ei fără de margini, pe cine dintre noi alese să-i țină locul...

Beatrice

Și cine mi-a ținut locul?

Starița

Nimeni fiind-că tu ai fost tot deauna aci

Beatrice

Eu?... Aci printre voi?... M'ați văzut
oare bine?... V'am vorbit eu?... Și mâinile
voastre m'au atins vre-odată?..

Starița

După cum te ating și în clipa asta.
copilul meu.

Beatrice

Iartă-mă Maică, dar nu mai înțeleg ni-
mic. Simt că nu mai am puterea nici
măcar a înțelege cea ce-mi vorbiți... Nu
vă mai cer nimic și mă supun, or ce-ați
voi să-mi faceți... Văd că sunteți bune.

Văd însă că moartea-i mai bună ca toate...
Înțelegi tu maică ce 'nseamnă o inimă
nenorocită?.. De ce nu erăți atât de er-
tătoare când trăiam în mijlocul vostru?...
Pe când eram nenorocită mi-am zis ade-
sea, că dacă Dumnezeu ar avea totul, el
n'ar pedepsi nici odată pe oameni... Dar
voi sunteți fericite și voi trebuie să fi
aflat ce s'a întâmplat... Altă dată, oa-
menii nu vroiau să știe ce înseamnă a
fi nenorocit... Altă dată oamenii bleste-
mau pe cei care cădeau... Astăzi însă
văd că toată lumea mă iartă și toată lu-
mea parcă știe ce mi s'a întâmplat... S'ar
părea că vre-unul dintre îngeri v'a spus
și vouă adevărul... Tu Maică și tu soră
Eglantino, dați-mi mâinile voastre... Să
nu fiți supărate pe mine și să spuneți
la toate surorile mele... dar ce le-ați pu-
tea spune oare?.. Simt că ochii mi se
impăinjenesc și buzele-mi îngheață... Mi-e
somm... Mi-e somm de sommul cel lung...
Am trăit într'o lume în care nu știam
ce 'nseamnă ura și răutatea și mor în-
tr'alta unde nu pot pricepe până unde
poate merge bunătatea și dragostea de
aproapele său... (*Sora Beatrice cade sdro-
bită pe culcușul improvizat de maici.— Tă-
cere câte-va clipe*).

Sora Eglantina

Doarme !.,

Starita

(îngenunchind în chip de rugăciune)

Să ne rugăm cu toate surorile mele până când va suna ceasul triumfului și al izbăvirei !... *(Călugărițele îngenuche în jurul Sorei Beatrice)*

FINE

SUPLIMENT

LA CATALOGUL

BIBLIOTECEI PENTRU TOȚI

Biografii

Gh. Munteanu. Costache Negri. Viața lui. Date din viața marelui om politic și literat, unul din făuritorii României. No. 700

Călătorii, Descrieri, Geografie,

G. Munteanu-Râmnic.—Spre centrul pământului. Admirabilă lucrare de vulgarizare științifică — după neintrecutul roman al marelui Jules Verne. No. 792—793

Basme

V. Caraivan. Aliman Voinicul. No. 752

Povești (traduceri și adaptări)

M. Hegru. Povestiri orientale. No. 763

Andersen. — Povești Alese. Sirena, Istoria unei mâini Potcovarul, Bradul, etc. No. 1

— Carte de chipuri fără chipuri, volum instructiv, atrăgător și potrivit pentru educarea sufletească a copiilor. No. 100

— Grădina Raiului. Povestiri frumoase și instructive pentru copii. No. 657—658

Istorie și moravuri

Viața socială și culturală

St. Dumitrescu. Viața publică și privată la Romani. O privire asupra obiceiurilor cari formează întreaga viață socială, culturală și politică a Romanilor. Textul, care e o bună culegere din cei mai mari romaniști, e însoțit de numeroase și interesante ilustrații. No. 795

Nuvele și Povești istorice

Scariaf. Vorbe și anecdote despre oameni celebri. O interesantă culegere cu date privitoare la cei mai însemnați oameni din toate timpurile No. 701

Legende și tradiții

Tufescu. — Din văi și vâlcele. O interesantă culegere de producții populare, din care se poate vedea sufletul poporului. No. 702

Densușianu Ovid. — Tradiții și legende populare. No. 600

Alexandri V. — Legende. Dan căpitan de plai Vlad Tepeș, etc. No. 193—190

Bolintineanu. — Legende Istorice. Doamna Neagoe, Han Tătar, Corvin și Ștefan etc. No. 24

Gottfried Keller. — Legende. Fecioara și Călugărița, Credinciosul Vitalis, Eugenia etc. traducere de St. O. Iosif. No. 683

Washington Irving. — Povești și Legende Moștenirea Maurului, Guvernatorul Manco No. 484

Poeme

C. Moldovanu. — Cântarea Cântărilor. No. 751

Nuvele și schițe

a) Din literatura română.

- Negruzzi.** — Serghie Pavlov. No. 703
Spiridon Popescu. — Din povestirile unui vânător de lupi. No. 708
Al. Cazaban. — Oameni cum se cade. No. 709
Ad. nghel. — Triumful vieții. No. 711
L. Daus. — Satana. No. 732—733
I. Slavici. — Puișorii. No. 754
Alexandrescu Dorna. — Popasuri. No. 774
Traian Demetrescu. — Priveliști din viață. No. 779—780
D. D. Pătrășcanu. — Ce cere publicul dela un deputat. No. 786
Edg. Aslan. — Marieta. No. 800

b) Din literatura franceză.

- Anafole France.** — Baltazar. No. 708
Th. Gautier. — Moarta înamorată. No. 743—744
E. Zola. — Cheful dela Coquevillé. No. 756
J. Richepin. — Morți bizare. No. 759
 — Debuturile lui Cezar Borgia. No. 760—761

c) Din literatura rusă.

- L. Tolstoi.** — Cu ce trăesc oamenii. Povestire mistică,—una din cele mai frumoase și mai vestite ale merelui cugetător rus. No. 705
L. Tolstoi. — Trei morți și alte povestiri. No. 750
W. Korolenko. — Visul lui Macar, povestire iacută. No. 758

d) Din alte literaturi.

- H. Sienkiewicz.** — Amintiri din viața de artist. No. 719
- Bawr.** — Banul norocos. No. 757
- E. de Amicis.** — O moarte pe câmpul de război. No. 772
- H. Kleist.** — Logodna din St. Domingo. No. 785
- H. Sienkiewicz.** — Nuvele. Traducere de W. Ghil. No. 794
- Marc Twain.** — Drepturile femeii. Culegere din cele mai frumoase schițe ale neîntrecutului umorișt. No. 799

Romane

a) Originale.

- M. Teodorian-Carada.** — Maica Sofia. No. 749
- Pop-Florantin.** — Horea. Roman original—după istorie și tradiție. No. 797—798

b) Din literatura franceză.

- B. Constant.** — Adolf. No. 767
- Fr. Coppée.** — Vinovatul. Cu numeroase ilustrațiuni. No. 781—784
- P. Bourget.** — André Cornelis.—Un admirabil roman psihologic—cu numeroase ilustrații. No. 789—791

c) Din alte literaturi.

- I. Turgheniev.**—Părinții și copii. Roman din viața nihilistilor. No. 738—739
- Fr. Burneff.** — Micul lord. Cu numeroase ilustrații. No. 747—748

Literatură dramatică

a) Piese originale.

- N. Scurfescu.**— Rhea-Sylvia. O drăgălașă piesă care se face apologia întemeietorului Romei. No. 714
- Nicolau și Simionescu.**— Fiul ei. Jucată pe scena Teatrului Național din București. No. 715

c) Piese clasice moderne.

- Schiller.**— Conjurația lui Fiesco la Geneva. No. 736—737

d) Teatru modern.

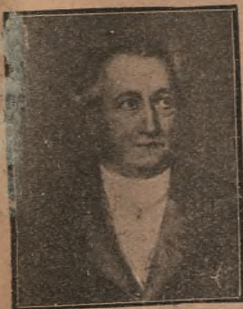
- P. Hervieu.**— Goana torțelor. Piesă jucată la Teatrul Național din București. No. 706
- R. Browning.**— Mildred (tragedie). No. 712
- B ernstein.**— Cheia de aur. Un act în versuri. No. 755
- J. Richepin.**— Martira. No. 762

Fabule în versuri și în proză

- G. Sion.**— Una sută una fabule. În versuri. No. 778
- Culegere de Fabule** din Tichindeal, Asachi Carp, Ralet, Eliade Rădulescu, Stamatii, Hrisoverghi A. Pann, Gusty, V. Alexandrescu, Bălăcescu No. 404
- Alexandrescu Gr.**— Fabule. Proză și versuri No. 295—298
- Esop.**— Viața și pildele lui. 105 Fabule No. 466
- Ranetti G.**— Fabule, Biju și Grișu, Melcul. Omida și Furnica, Calul de curse și calul de sacă, Ghiata și șoșonul și alte drăguțe fabule No. 303

BIBLIOTECA PENTRU TOȚI

Goethe

Faust este opera capitală a celui mai mare scriitor pe care l-a avut Germania și una din acele rare aparițiuni cari fac epocă în istoria literaturii universale. Re-numele acestei poeme a trecut de mult granițele Germaniei și o viață de o sută de ani a consacrat-o ca pe cea mai genială operă ce a apărut în vre-o limbă în veacul al XIX-lea.

Așa fiind traducerea ei în românește, într'o ediție populară, era mai mult de cât indicată.

Traducerea are meritul de a fi păstrat tot fondul filosofic al poemei și de a-l fi redat în întregime într'o formă din cele mai reușite. Stilul e curgător, neștirbind nimic din subtilitățile de gândire din original. Chiar și frumusețile poetice sunt păstrate în această traducere, în măsura în care ele pot fi păstrate într'o traducere în proză.

Ilustrațiile frumoase cum și numeroasele note și comentarii ale traducătorului călăuzesc pe cititor și-i înlesnesc înțelegerea deplină a poemei.

Suferințele tânărului Werther tot așa de cunoscută ca și Faust a fost și e una din cărțile de predilecție ale tinerimii. Traducerea și publicarea ei în „Biblioteca pentru toți” era dar o necesitate absolută și editura și-a făcut pe deplin datoria dând-o într'o

BIBLIOTECA PENTRU TOȚI

ALPHONSE DAUDET

era indicat să figureze în „Biblioteca pentru toți“. Operele lui țin de școala realistă și sunt în primul rând impresiioniste căci Daudet, chiar și în cele mai mici povestiri ale lui ne dă realitatea văzută și simțită de un poet. De aceea proza lui e de o sensibilitate excesivă, nervoasă, iar eroii romanelor lui niște firi cari vibrează adânc și în cea mai mare parte oameni nenorociți, cari urcă plângând calvarul vieții. Daudet se mai distinge prin frumusețea tablourilor, prin pitorescul situațiilor. Până acum în „Biblioteca pentru toți“ au apărut unele dintre operele lui mai interesante:

Jack cel mai mare roman al său și poate cel mai mare. E o odisee înduioșătoare și în același timp o povestire zăvălă, povestea micului Jack, sacrificat de părinți care nu știe să-l iubească.

D-nul Haralamb G. Lecca a făcut o traducere magistrală, care poate fi un exemplu de stil românesc. N-rele 634-639.

Tartarin de Tarascon romanul vestit al președintelui Tartarin din Tarascon. Există oare tip mai curios, mai fantastic decât Tartarin? Erou modern în vinele căruia colcăie sângele Don Quichotte? E o icoană fantastică, o operă bună și pitorească, dar plină de realitate și de viață. Traducerea fină și magistrală a omului încântat de literatură și vind cu orice preț să ajungă erou. No. 395.

Va apare de același autor

Fremont și Biele vestitul roman de moravuri pri-